

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/526/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

137/2012. (IV. 11.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. szeptember 12-én előterjesztett **panaszát** a 2012. április 11-én tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – az E. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos postai úton terjesztette elő panaszát, amelyben az alábbiakat sérelmezi.

Előadása szerint 2011. szeptember 10-én (szombaton) hajnalban 4 óra és 4 óra 30 perc között az E. városi S. R. Kocsmában tartózkodott a barátaival, ahol beszélgetésbe elegyedtek két, általunk korábban nem ismert személlyel is. A két férfi magát rendőrnek mondta, de arról, hogy valóban azok-e, a helyszínen a panaszos és társai nem tudtak megbizonyosodni. Az említett két személy erősen ittas állapotban, két nő társaságában indult el a [...] forgalmi rendszámú személygépkocsi irányába. A panaszos felhívta a figyelmüket, hogy ebben az állapotban nem kellene autót vezetni, és ha valóban rendőrként keresik a kenyerüket, akkor ezzel igazán tisztában lehetnek. A panaszos megjegyzésére a két személy nem válaszolt, beszálltak a gépkocsiba, majd az úton kacskaringózva elhajtottak a helyszínről.

Ekkor állampolgári kötelességének érezve a cselekvést, a panaszos felhívta az E. Rendőrkapitányságot, ahol első próbálkozására nem vették fel a telefont. Amikor újra

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

tárcsázott, egy férfi jelentkezett be, akinek a panaszos röviden elmondta, hogy a magukat rendőröknek mondó személyek láthatóan ittasan vesznek részt a forgalomban, és emiatt intézkedést kért. Közölte az autó rendszámát is, valamint egy mondatban megjegyezte, hogy „az ún. segélykérő telefont illene felvenni”.

Az ittas rendőrök körülbelül 10 perc elteltével visszaérkeztek autóval a kocsmá elé, amikor is a panaszos ismételten felhívta a rendőrséget. Elmondta, hogy a részeg rendőrök személygépkocsija visszaért a szórakozóhely elé. Az ügyeletes tiszt kérdésére hozzátette, bár most éppen nincsenek mozgásban, de szemlátomást újra indulni készülnek. Mielőtt azonban újra elindultak volna a gépjárművel, a helyszínre érkezett a [...] forgalmi rendszámú, fehér színű rendőrségi kisbusz.

A buszból kiszálló rendőrök „elcseverészték” az ittas sofőrrel, igazoltatásra, intézkedésre a panaszos emlékezete szerint nem került sor. 1-2 perc elteltével a kisbusszal érkezett rendőrök el is hagyták helyszínt, majd kb. 30 másodperc múlva az egyik ittas személy is elindult a személygépkocsival az ellenkező irányba, a M. út felé. A panaszos megjegyzi, hogy lehetséges, hogy egyedül tért vissza a sörözőhöz az ittas sofőr, mást ugyanis nem látott kiszállni a gépkocsiból.

Mivel a probléma nem oldódott meg, a panaszos újra a rendőrséghez fordult, telefonon kért intézkedést, mire azt a választ kapta, hogy az intézkedés már megtörtént. A panaszos felhívta az ügyeletes tiszt figyelmét, hogy „akkor a továbbiakban vállalja a felelősséget, ha bármi történik”, mire azt a megdöbbentő választ kapta, hogy „akkor vállalja Ön is”.

A fentiek alapján a panaszos sérelmezi, hogy a rendőrségen első próbálkozásakor nem vették fel a telefont; a rendőrök ittas állapotban vettek részt a forgalomban; a hívására kiérkezett rendőrök nem intézkedtek; az ügyeletes rendőr megfenyegette.

A panaszos a beadványával összefüggésben kezdeményezi a tudomása szerint rögzített telefonbeszélgetések meghallgatását, a nap végén keletkezett jegyzőkönyvek bekérését, az ügyeletes tiszt és a helyszínre érkező rendőrök kilétének megállapítását, kihallgatásukat, esetlegesen a felelősségük megállapítását, és megfelelő szankció kiszabását. Kéri továbbá a [...] forgalmi rendszámú személygépkocsi tulajdonosi háttérének a megvizsgálását, a jármű tulajdonosának a kihallgatását. Ezzel összefüggésben jelzi, hogy a gépkocsival közlekedő személyeket fel tudná ismerni.

A panaszos kéri adatainak zártan kezelését, mivel jogkövető állampolgárként nem szeretne a jövőben „az [...] rendőri önkény, az önmagukat törvényen felül helyező személyek sokadik egri áldozatává válni”.

A panaszos közli továbbá, hogy a történetekről levelével egyidejűleg tájékoztatja az Országgyűlés Honvédelmi és rendészeti bizottságát, valamint az E. Városi Ügyészséget.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) Az E. Rendőrkapitányság vezetője 2012. február 17-én kelt átiratában előadta, hogy a [...] forgalmi rendszámú személygépkocsi tulajdonosa K. S. [...] lakos. Nevezett nem tartozik sem a [...] Megyei Rendőr-főkapitányság, sem pedig az E. Rendőrkapitányság állományába. Fenti járművet az intézkedés idején K. S. B. vezette, aki a H. Rendőrkapitányság állományában dolgozik ügyeletesként.

A KWJ-283 forgalmi rendszámú szolgálati gépjárművel a kérdéses időben J. T. r. törzsőrmester és N. P. r. őrmester látott el szolgálatot. A kapitányságvezető megjegyzi, hogy J. T. r. törzsőrmestert 2011. november 1-jei hatállyal a Repülőtéri Rendőri Igazgatóság állományába helyezték át, N. P. r. őrmester pedig a válasz megírása idején betegállományban volt, így az intézkedéssel kapcsolatban további jelentés elkészítésére, illetve nyilatkozattételre a rendőröket nem állt módjában utasítani.

A 107-es vagy a 112-es segélykérő telefonszámra érkező hívásokat minden esetben fogadják, amennyiben azonban a vonal foglalt, a hívó fél nem a foglalt hangjelzést, hanem a folyamatos kicsengést hallja, amennyiben tartósan foglalt a vonal, a hívást automatikusan tovább kapcsolják a felettes szerv részére, így segélykérő hívás nem veszt el, azt minden esetben illetékes hatósághoz továbbítják.

A hangfelvételt a kapitányságvezető nem tudta továbbítani a Testületnek, mivel azt 30 napig tárolták, majd azt követően automatikusan törlik.

Az E. Nyomozó Ügyészség lakossági bejelentés alapján hivatali visszaélés büntette miatt nyomozást rendelt el ismeretlen rendőrök ellen. Az ügyészségnek megküldött iratok fénymásolatát csatolta az átirathoz a r. ezredes, de a sérelmezett események során alkalmazott Drager ARAB 0511 számú alkoholszonda kérdéses mérésének fotóit az Ügyészség részére eredetben küldték meg, azokat nem áll módjában mellékelni.

2) K. E. r. alezredes 2011. október 11-i átiratában előadta, hogy a 2011. szeptember 10-én 4 óra körüli időben, M. J. r. főhadnagy ügyeletes tiszt által vett, a 107-es segélykérő számra érkezett bejelentés hanganyagát nem tudták elkészíteni, mivel a szolgálati jegy érkezése időpontjában (2011. október 11.) a hangfelvétel már felülíródott.

3) M. J. r. hadnagy 2012. február 17-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. szeptember 9-én 18 órától másnap reggel 6 óráig ügyeletes tiszt feladatokat látott el az E. Rendőrkapitányság ügyeletén. Aznap 4 óra 18 perckor a 107-es segélyhívó telefonra bejelentést tett egy férfi, aki [...]ként (a panaszos) mutatkozott be. A bejelentő elmondta, hogy E. városban az S. úton lévő S. kocsmá előtti útszakaszon látja a [...] forgalmi rendszámú személygépkocsit, melynek vezetője egy magát korábban a fenti kocsmában rendőrnek valló személy, aki ittas állapotban elindult a gépkocsival E., A. út irányába.

A helyszínre a bejelentést követően soron kívül gépkocsizó járőrt irányítottak, aki azt állapította meg, hogy a gépkocsi már nem tartózkodik a helyszínen. A gépkocsi felkutatása céljából a környéket ellenőrizte, de ez eredményre nem vezetett.

Majd kb. egy perc elteltével a panaszos ismételt bejelentést tett a 107-es segélyhívón, hogy a korábbi bejelentésében megnevezett gépjármű újra az S. kocsmá előtt áll.

Járőr ismételten soron kívül a helyszínre ment és megállapította, hogy a gépkocsi valóban az S. kocsmá előtt áll a parkolóban, és benne egy személy ül a vezető oldalon, aki épp telefonál.

A járőr 4 óra 20 perckor igazoltatta a gépkocsiban ülő személyt, K. S. B.-t. A járőr a személyt kiszállította a gépkocsiból és vele szemben 4 óra 23 perckor Drager ARAB 0511 számú alkoholszondát alkalmazott, amely negatív eredményt produkált.

A járőr a személy leheletén nem érzett alkoholszagot, így az ittas gépjárművezetés ténye, valamint más szabálysértés nem volt megállapítható. A fenti személy az intézkedő járőr kérdésére elmondta, hogy a H. Rendőrkapitányságon dolgozik ügyeletes tisztként. Az intézkedés befejezése után a járőr a r. hadnagy engedélyével elhagyta a helyszínt.

Miután a járőr az intézkedést befejezte, a panaszos azonnal (harmadjára is) betelefonált a rendőrkapitányság ügyeletére, és közölte, hogy a személygépkocsi a magát korábban a kocsmában rendőrnek valló személy vezetésével a rendőri ellenőrzés után azonnal elindult az S. kocsmá elől. A bejelentő szerint a sofőr erősen ittas állapotban volt.

A bejelentővel közölte a r. hadnagy, hogy a bejelentésében foglaltakkal kapcsolatban a szükséges intézkedést foganatosították. A bejelentő erre már emelt hangon, majdnem kiabálva közölte, hogy a r. hadnagy vállalja a következményét annak, ha bármi történni fog. A r. hadnagy azt válaszolta a bejelentőnek – nyugodt hangnemben –, hogy a rendőrség a jogszabályban rögzített kötelességét teljesítette. Mászt a bejelentővel nem közölt.

Mivel az ittas járművezetés tényét az intézkedő járőr a bejelentés előtt tisztázta, így nem irányították újra a helyszínre.

4) J. T. r. törzsőrmester és N. P. r. őrmester 2011. szeptember 10-én kelt jelentésükben előadták, hogy aznap 4 óra 19 perckor az ügyeletvezető utasítására jelentek meg az [...] S. kocsmá előtti útszakaszon, mivel a panaszos arról tett telefonon bejelentést, hogy onnan egy magát a kocsmában rendőrnek valló személy ittas állapotban elindult E., A. út irányába személygépkocsival.

A helyszínre érve azt tapasztalták, hogy a megadott rendszámú gépkocsi már nincs ott, ezért a rendőrök ellenőrizték a környéket, de a személygépkocsi felkutatása eredményre nem vezetett. Ezt jelentették az ügyeletes tisztnak, aki közölte velük, induljak vissza a helyszínre, mivel az előző bejelentő újra betelefonált, hogy a személygépkocsi ismét ott áll az S. kocsmá előtt. A helyszínre érve a rendőrök látták, hogy a személygépkocsi valóban a parkolóban áll, és benne egy személy ül a vezető oldalon, aki épp telefonál. A személyt a r. törzsőrmester 4 óra 20 perckor igazoltatás alá vonta. Őt előbb kiszállította a kocsiból, majd vele szemben 4 óra 23 perckor Drager ARAB 0511 számú alkoholszondát alkalmazott negatív eredménnyel. A r. törzsőrmester nem érzett alkoholszagot sem a személyen. Mindezek alapján az ittas gépjárművezetés ténye, valamint más szabálysértés megítélése szerint nem volt megállapítható.

Az intézkedés alá vont személy, kérdésre válaszolva elmondta, hogy a H. Rendőrkapitányságon dolgozik ügyeletes tisztként. Az intézkedő rendőrök a fentieket jelentették az ügyeletes tisztnak, majd elhagyták a helyszínt.

Ezt követően a panaszos újra betelefonált az E. Rendőrkapitányságra, miszerint a gépkocsi a kocsmában magát rendőrnek valló személy vezetésével a rendőri ellenőrzés után azonnal elindult az S.ó kocsmá elől. A bejelentő szerint a sofőr erősen ittas állapotban volt.

Mivel az ittas járművezetés ténye kb. 1 perccel a bejelentés előtt tisztázódott, az ügyeletes tiszt utasítására a rendőrök már nem mentek vissza a helyszínre.

Az intézkedéskor jelen volt még R. I. r. őrmester, A. N. r. őrmester és B. P. r. őrmester is.

5) J. T. r. törzsőrmester kézzel írt feljegyzése rögzíti, hogy az ügyeletes tiszt utasítására megjelent az [...] S. kocsmánál, ahonnan részeg autóst jelentettek. Itt egy főt igazoltattak, prioráltak.

6) A 2011. október 10-én kézzel írt feljegyzés szerint 4 óra 12 perc 18 másodperckor érkezett bejelentés, amire 4 óra 13 perc 44 másodperckor küldtek járőrt. 4 óra 27 perc 51 másodperckor ismételen bejelentés érkezett, amire 4 óra 28 perc 22 másodperckor küldtek járőrt. A járőr 4 óra 37 perc 13 másodperckor jelzett vissza az ügyeletre. 4 óra 38 perc 10 másodperckor ismét bejelentés érkezett, ami után 4 óra 39 perc 26 másodperckor vették fel a kapcsolatot a járőrrel.

7) Az ügyeleti eseménynapló 9342. sz. bejegyzése rögzíti, hogy 2011. szeptember 10-én a panaszos telefonon tett bejelentést arról, hogy E., S. utcából elindult egy személygépkocsi az E., A. utca irányába, és aki vezeti a gépkocsit, a szórakozóhelyen korábban rendőrnek mondta magát, ahol a vezetés megkezdése előtt alkoholt fogyasztott.

A helyszínre járőrt küldtek 4 óra 3 perckor (J. T. r. törzsőrmester), aki 4 óra 12 perckor érkezett a helyszínre, ott ellenőrzés alá vonta az a gépkocsi vezetőülésében ülő személyt – az ellenőrzés során a gépkocsi állt –, vele szemben Drager alkoholszondát alkalmazott, mely negatív értéket mutatott. A helyszíni intézkedés 4 óra 28 perckor fejeződött be.

8) Az ügyeleti küldési napló rögzíti, hogy M. J. r. főhadnagy 2011. szeptember 10-én 4 óra 1 perckor vett egy bejelentést a panaszostól. A bejelentés szerint E., S. utcából elindult egy személygépkocsi E., A. utca irányába, és aki vezette a gépkocsit a szórakozóhelyen korábban rendőrnek mondta magát, továbbá a vezetés megkezdése előtt alkoholt fogyasztott. A helyszínre járőrt küldtek 4 óra 3 perckor (J. T. r. törzsőrmester), aki a helyszínen ellenőrzés alá vonta a gépkocsi vezetőülésében ülő személyt – az ellenőrzés során a gépkocsi állt –, vele szemben Drager alkoholszondát alkalmazott, mely negatív értéket mutatott.

9) Az adattárból történő lekérdezések nyilvántartása szerint M. J. r. főhadnagy 4 óra 23 perc 37 másodperckor kérdezte le az országos járműnyilvántartásból, illetve 4 óra 23 perc 42 másodperckor a körözési nyilvántartásból a bejelentésben megjelölt forgalmi rendszámú gépjármű adatait.

10) Az E. Nyomozó Ügyészség ügyésze 2011. szeptember 27-én nyújtott tájékoztatást az E. Rendőrkapitányság vezetőjének arról, hogy a panaszos bejelentése alapjául szolgáló eseményekkel összefüggésben az ügyészség – lakossági bejelentés alapján – nyomozást rendelt el hivatali visszaélés büntettének gyanúja miatt. Az ügyész kérte a kapitányságvezetőt,

hogy küldje meg az eset alapjául szolgáló bejelentések hanganyagát, illetve az annak kapcsán foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatos iratokat.

A kapitányságvezető az E. Nyomozó Ügyészségnek 2011. október 13-án írt leveléhez mellékelve megküldte a 2011. szeptember 9-én zajlott eseményekről szóló rendőri jelentést, az ügyben keletkezett egyéb iratokat, illetve az intézkedés során használt Drager szonda mérésének fotóit. Tájékoztatást nyújtott továbbá arról, hogy a kért hanganyagot nem áll módjában továbbítani, mivel az időközben már felülíródott.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz való jogát.

1) A Testület a panaszeljáráásban elsőként azt vizsgálta, hogy a hatásköre alapján valamennyi panaszosi sérelem kivizsgálását elvégezheti-e.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.)

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján a Testület nem hozhat döntést abban a kérdésben, hogy a sörözőben folytatott beszélgetés során magukat rendőrnek valló személyek a beszélgetést követően tanúsított magatartásukkal (tehát azzal, hogy esetleg ittasan vettek részt a forgalomban) követtek-e el jogellenes, büntetendő cselekményt. Ez utóbbi kérdések

tisztázására, és indokolt esetben a rendőrök felelősségének megállapítására a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény rendelkezései alapján az ügyészség és a bíróság jogosult.

Ugyanakkor vizsgálta a Testület a panaszbeadvány alapján azt, hogy fennállt-e a rendőrség intézkedési kötelezettsége a bejelentések alapján, illetve, hogy azt a rendőrök megfelelően teljesítették-e. Értékelte továbbá a bejelentést vevő rendőr kijelentéseit, és a panaszos azon kifogását, hogy a rendőrség nem vette fel a segélybejelentő telefont.

2) A Testület a rendőrség intézkedési kötelezettségével kapcsolatban az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 3. § (1) bekezdése értelmében bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha illet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli. A Szolgálati Szabályzat 3. § (3) bekezdése értelmében továbbá „több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani.”

Az egyes szabálysértésekről szóló 216/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: Szabs. r.) 42 §-a szerint az ittas vezetés szabálysértését követi el az, aki vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású vízi járművet, nem gépi meghajtású vízi járműt, úszó munkagépet úgy vezet, hogy szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van, vagy vasúti vagy légi jármű, gépi meghajtású vízi jármű, úszó munkagép, illetve közúton vagy a közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetését olyan személynek engedi át, akinek a szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van.

A Büntető törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 188. § (1) bekezdése szerint a járművezetés ittas vagy bódult állapotban vétségét valósítja meg az, aki szeszes italtól befolyásolt állapotban vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, valamint gépi meghajtású vízi járművet vagy úszó munkagépet, avagy közúton gépi meghajtású járművet vezet.

a) A rendőri jelentések és a panaszosi előadás abban megegyezik, hogy a panaszos a rendőrségen mindhárom alkalommal arról tett bejelentést, hogy egy férfi erősen ittas állapotban gépjárművet vezet.

Ez az esemény nyilvánvalóan olyannak tekinthető, amely az Rtv. 13. §-a és a Szolgálati Szabályzat 3. §-a értelmében rendőri beavatkozást tesz szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztet, hiszen jogellenes cselekmény elkövetésének a lehetőségét veti fel.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a bejelentések tartalma miatt a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége állt fenn.

b) A Testületnek ezt követően abban kellett állást foglalnia, hogy ezt a kötelezettségét a rendőrség jelen esetben megfelelően teljesítette-e, vagyis megtette-e a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a bejelentésben megjelölt gyanút alátámassza vagy cáfolja, szükség esetén kezdeményezze az elkövető felelősségre vonását, és megakadályozza a jogellenes cselekmény továbbfolytatását.

A rendőri jelentések szerint az ügyeletes tiszt az első bejelentést követően soron kívül gépkocsizó járőrt irányított a helyszínre, aki odaérve nem talált a bejelentésben érintett személyt és gépjárművet, ezért bejárta a környező utcákat is, próbálkozása azonban eredménytelen volt.

A második bejelentést követően az ügyeletes tiszt visszairányította a helyszínre a gépkocsizó járőrt, aki 4 óra 20 perckor a kocsmá előtt álló autóban ülő és telefonáló személyt intézkedés alá vonta, annak keretében igazoltatta, és Drager típusú alkoholszondát alkalmazott vele szemben. Miután a szonda mérési eredménye és a személy lehelete sem utalt alkoholfogyasztásra, a priorálást követően – amelyet az ügyeletes tiszt végzett el 4 óra 23 perckor – az intézkedést befejezte.

A rendőrségi iratok és a panaszos előadása a tekintetben egybehangzik, hogy a panaszos három alkalommal tett bejelentést, a panaszos előadása azt is alátámasztja, hogy az ügyeletes tiszt gépkocsizó járőrt küldött a helyszínre, bizonyos tehát, hogy a rendőrség eddig a pontig megfelelően eleget tett az intézkedési kötelezettségének.

Ugyanakkor szemben a rendőrségi iratokkal, amelyek szerint az ittas járművezetés gyanúját a rendőrök alkoholszonda alkalmazásával kizárták, a panaszos arról számol be, hogy a második bejelentését követően kikerült rendőrök „elcseverészték” az ittas sofőrrel, igazoltatásra, intézkedésre a panaszos emlékezete szerint nem került sor, 1-2 perc elteltével a kisbusszal érkezett rendőrök el is hagyták a helyszínt.

Tekintettel többek között arra, hogy a rendőrségnek nem állt módjában a Drager szonda mérésének a Testületnek fotóit megküldeni, **a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Testület nem tudta feloldani a két előadás közötti ellentmondást, ezért a panaszos tisztességes eljárásához való alapvető jogának a megsértését nem találta megállapíthatónak.**

2) A panaszos sérelmezte, hogy hiába hívta egy bűncselekmény bejelentése végett az Egri Rendőrkapitányság „segélykérő számát”, a telefont az első próbálkozásnál nem vették fel. Hozzátette, hogy a következő hívás alkalmával egy férfi vette fel a telefont, akinek röviden elő tudta adni a bejelentése alapjául szolgáló tényállást.

A rendőrségnek az Rtv. 1. §-ában rögzített általános bűnüldözési és közrendvédelmi kötelezettségéből következően úgy kell megszerveznie a működését, hogy a közbiztonságot veszélyeztető eseményekre, helyzetekre vonatkozó bejelentésekre megfelelő gyorsasággal tudjon reagálni. Állampolgári oldalról nézve a tisztességes eljáráshoz fűződő jogban testesül meg az a legitim igény, hogy amennyiben valaki ilyen jellegű bejelentést kíván tenni a rendőrségen, az ne ütközzön akadályba és bízhatson bejelentésének kellően gyors elintézésében.

A kapitányságvezető átiratában előadta, hogy a 107-es vagy a 112-es segélykérő telefonszámra érkező hívásokat minden esetben fogadják, és amennyiben a vonal foglalt, a hívó fél nem a foglalt hangjelzést, hanem a folyamatos kicsengést hallja, amennyiben tartósan foglalt a vonal, a hívást automatikusan tovább kapcsolják a felettes szerhez, így segélykérő hívás nem veszhet el, azt minden esetben illetékes hatósághoz továbbítják.

Bár a két állítás egymással nincs feltétlen ellentmondásban, hiszen elképzelhető, hogy a panaszos még az előtt fejezte be az első hívást, hogy az átkapcsolás megtörtént volna, a rendőri válasz lényege, hogy nem fordulhat elő olyan helyzet, amelyben egy segélyhívást a rendőrség nem fogad.

A kérdést a Testület a rendelkezésére álló – meglehetősen szűkös – bizonyítási eszközök segítségével nem volt képes tisztázni, így nem tudott egyértelműen állást foglalni abban, hogy a panaszos első telefonhívásával összefüggésben a rendőrség oldalán valóban megvalósult-e mulasztás, **ezért a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértését ebben a vonatkozásban nem tudta megállapítani.**

3) A panaszos sérelmezte, hogy a bejelentését telefonon fogadó rendőr a harmadik bejelentés alkalmával „megfenyegette”.

A panaszos előadja, hogy amikor a harmadik alkalommal kért telefonon intézkedést az ittas vezetővel szemben, azt a választ kapta, hogy az intézkedés már megtörtént. A panaszos ekkor felhívta az ügyeletes tiszt figyelmét, hogy „akkor a továbbiakban vállalja a felelősséget, ha bármi történik”, mire azt a számára megdöbbentő választ kapta, hogy „akkor vállalja Ön is”.

M. J. r. hadnagy jelentésében előadta, hogy a bejelentővel közölte, hogy a bejelentésében foglaltakkal kapcsolatban a szükséges intézkedést foganatosítottak. A bejelentő erre már emelt hangon, majdnem kiabálva közölte, hogy a r. hadnagy vállalta a következményét annak, ha bármi történni fog. A r. hadnagy ekkor azt válaszolta a bejelentőnek – nyugodt hangnemben –, hogy a rendőrség a jogszabályban rögzített köteletségét teljesítette, mást nem közölt vele.

A rendőrség a Testület megkeresésére nem tudta a panaszos és a r. hadnagy beszélgetéséről készült hangfelvételt megküldeni, mert a rendszerük 30 nap elteltével azt automatikusan felülírta.

A rendőrök magatartásával összefüggő követelmények kapcsán a Testület már számos állásfoglalásban felhívta a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált

fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A konkrét esetben a Testület a panaszos, illetve r. hadnagy előadásában ebben a vonatkozásban is ellentmondást tapasztalt, amelyet – felvétel hiányában – nem állt módjában feloldani, és arra az eljárás folytatásával sem látott lehetőséget.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a r. hadnagy betartotta-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

IV.

A fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszos által tett bejelentések tartalma miatt a konkrét ügyben a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége állt fenn. Tekintettel azonban többek között arra, hogy a rendőrségnek nem állt módjában a Drager szonda mérésének fotóit megküldeni, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Testület nem tudta feloldani a felek előadása közötti ellentmondást, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértését nem találta megállapíthatónak. Nem tudott továbbá egyértelműen állást foglalni abban, hogy a panaszos első telefonhívásával összefüggésben a rendőrség oldalán valóban megvalósult-e mulasztás, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértését ebben a vonatkozásban sem tudta megállapítani. A Testület végül nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben sem, hogy a r. hadnagy betartotta-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.

A Testület a fentiek alapján – figyelemmel az Rtv. 93. § (2) bekezdésére – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2012. április 11.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag